

آزمون ۱۰ از ۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دوازدهم - مرحله هشتم
(۱۴۰۱/۱۲/۱۹)**

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۱ درست است.

نمودار دایره‌ای برای متغیرهای کیفی مناسب است و اندازه زاویه مرکزی هر قسمت، متناسب با فراوانی نسبی آن است؛ زیرا

$$a = \frac{f}{N} \times 360^\circ \text{ است که به کسر } \frac{f}{N} \text{ فراوانی نسبی می‌گوییم.}$$

۲. گزینه ۲ درست است.

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۸, ۹, ۱۲, ۱۷, ۲۰

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ \boxed{Q_1 = 3} & \boxed{Q_2 = 6} & \boxed{Q_3 = 12} \end{array}$$

داده‌های بین Q_1 و Q_3 داخل جعبه قرار دارند؛ ۴, ۵, ۶, ۸, ۹

$$\Rightarrow \text{زاویه مرکزی} = \frac{f}{N} \times 360^\circ = \frac{5}{11} \times 360^\circ = 163\frac{6}{11}^\circ$$

۳. گزینه ۴ درست است.

داده‌های داخل و روی جعبه، داده‌های بزرگ‌تر یا مساوی Q_1 و کوچک‌تر یا مساوی Q_3 هستند.

داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$\boxed{Q_2 = \frac{11+12}{2} = 11,5}$$

۱, ۳, ۵, ۷, ۸, ۹, ۱۱, ۱۲, ۱۴, ۱۶, ۱۹, ۲۰, ۲۱, ۲۳

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ \boxed{Q_1 = 7} & \boxed{Q_3 = 19} \end{array}$$

داده‌های داخل و روی جعبه: ۷, ۸, ۹, ۱۱, ۱۲, ۱۴, ۱۶, ۱۹

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{7+8+9+11+12+14+16+19}{8} = \frac{96}{8} = 12$$

$$\sigma^2 = \frac{(7-12)^2 + (8-12)^2 + (9-12)^2 + (11-12)^2 + (12-12)^2 + (14-12)^2 + (16-12)^2 + (19-12)^2}{8}$$

$$\sigma^2 = \frac{120}{8} = 15 \Rightarrow \sigma = \sqrt{15}$$

۴. گزینه ۳ درست است.

اگر داده‌ها را به کمک چارک‌ها تقسیم کنیم، در هر قسمت ۲۵ درصد کل داده‌ها قرار می‌گیرند؛ پس در هر قسمت ۹ داده قرار دارد و بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}}$$

$$\text{مجموع کل داده‌ها} = 36 \times 27 / 9 = 990$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{مجموع داده‌های کوچک‌تر از } Q_1 = 9 \times 22 = 198 \\ \text{مجموع داده‌های بزرگ‌تر از } Q_3 = 9 \times 30 = 270 \end{array} \right\} \xrightarrow{Q_2 \text{ و } Q_1} 990 - (198 + 270) = 522$$

↓
مجموع داده‌های داخل جعبه

$$\text{میانگین داده‌های داخل جعبه} = \frac{522}{18} = 29$$

۵. گزینه ۱ درست است.

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم. چارک اول برابر میانه نیمه اول داده‌ها است:

$$10, 10, 10, 12, \underbrace{13, 15}_{14}, 16, 16, 17, 17$$

↓
۱۴

چارک اول میانه

داده‌های کمتر از چارک اول با هم برابرند، پس واریانس و انحراف معیار آن برابر صفر است.

۶. گزینه ۳ درست است.

از فرمول زاویه بین دو نیم‌خط متوالی داریم:

$$\text{زاویه بین دو نیم‌خط متوالی} = \frac{360^\circ}{\text{تعداد متغیرها}}$$

$$\Rightarrow 18^\circ = \frac{360^\circ}{\text{تعداد متغیرها}} \Rightarrow \text{تعداد متغیرها} = \frac{360^\circ}{18^\circ} = 20^\circ$$

۷. گزینه ۴ درست است.

چون ارزش گزاره p و $\sim p$ برعکس هم هستند و هر دو ترکیب شرطی درست هستند، پس q باید درست باشد.

۸. گزینه ۲ درست است.

۱: گزینه ۱: $\underbrace{((d \Leftrightarrow n) \wedge d)}_n \Rightarrow n$ (درست)

۲: گزینه ۲: $\underbrace{((d \Leftrightarrow d) \wedge d)}_d \Rightarrow n$ (نادرست)

۳: گزینه ۳: $\underbrace{((n \Leftrightarrow n) \wedge n)}_n \Rightarrow d$ (درست)

۴: گزینه ۴: $\underbrace{((n \Leftrightarrow d) \wedge n)}_n \Rightarrow d$ (درست)

پس گزینه ۲، جواب است.

۹. گزینه ۱ درست است.

$$p \Rightarrow q$$

شکل نادرست قیاس استثنایی (مغالطه) به صورت $\frac{p}{\therefore p}$ و به صورت نماد گزاره‌ها $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$ است.

۱۰. گزینه ۳ درست است.

$$\dots, 144, 147, 150$$

دنباله مورد نظر، یک دنباله حسابی با $d = 3$ است.

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 150 = a_1 + 34 \times 3$$

$$\Rightarrow a_1 = 150 - 102 = 48$$

$$S_n = \frac{n(a_1 + a_n)}{2} = \frac{35(48 + 150)}{2} = 3465$$

۱۱. گزینه ۴ درست است.

مضرب‌های طبیعی دو رقمی عدد ۵ عبارت‌اند از:

$$\begin{array}{ccc} 10, 15, 20, \dots, 95 \\ \downarrow \qquad \qquad \downarrow \\ a_1 \qquad \qquad a_n \end{array}$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 95 = 10 + (n-1) \times 5 \\ \Rightarrow n-1 = 17 \Rightarrow n = 18$$

بنابراین مجموع ۱۸ جمله اول دنباله حسابی ۱۰, ۱۵, ۲۰, ..., ۹۵ را باید محاسبه کنیم؛

$$S_{18} = \frac{18}{2}(10+95) = 945$$

۱۲. گزینه ۳ درست است.

ابتدا جمله‌های داده‌شده را با توجه به فرمول $a_n = a_1 + (n-1)d$ می‌نویسیم:

$$\begin{cases} a_3 = a_1 + 2d = 12 \\ a_9 = a_1 + 8d = 24 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a_1 - 2d = -12 \\ a_1 + 8d = 24 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 6d = 12 \Rightarrow d = 2$$

$$\Rightarrow a_1 = 12 - 2 \times 2 = 8$$

$$\Rightarrow a_n = 8 + (n-1) \times 2 = 2n + 6$$

۱۳. گزینه ۱ درست است.

با توجه به جمله عمومی دنباله هندسی $a_n = a_1 r^{n-1}$ داریم:

$$\begin{cases} a_4 = 4 \rightarrow a_1 r^3 = 4 \\ a_7 = 108 \rightarrow a_1 r^6 = 108 \end{cases} \Rightarrow \frac{a_1 r^3}{a_1 r^6} = \frac{4}{108}$$

$$\Rightarrow r^3 = 27 \Rightarrow r = 3$$

کافی است $r = 3$ را در یکی از رابطه‌های بالا قرار دهیم تا مقدار a_1 را به دست آوریم:

$$a_1 r^3 = 4 \Rightarrow a_1 = \frac{4}{27}$$

بنابراین:

$$\text{جمله دهم: } a_{10} = a_1 r^9 = \frac{4}{27} (27)^3 = 4 \times 27^2$$

۱۴. گزینه ۲ درست است.

$$S_6 = 65 \times S_3$$

$$\Rightarrow a_1 \times \frac{1-r^6}{1-r} = 65 \times a_1 \times \frac{1-r^3}{1-r}$$

$$\Rightarrow (1-r^3)(1+r^3) = 65(1-r^3)$$

$$\Rightarrow 1+r^3 = 65 \Rightarrow r^3 = 64 \Rightarrow r = 4$$

۱۵. گزینه ۴ درست است.

با توجه به جمله عمومی دنباله هندسی $a_n = a_1 r^{n-1}$ داریم:

$$\begin{cases} a_5 = 8 \rightarrow a_1 r^4 = 8 \\ a_7 = 16 \rightarrow a_1 r^6 = 16 \end{cases}$$

با تقسیم رابطه‌های بالا خواهیم داشت:

$$\frac{1}{r^2} = \frac{1}{2} \Rightarrow r = \pm\sqrt{2}$$

با جایگذاری در یکی از رابطه‌ها داریم:

$$a_1 \times (\pm\sqrt{2})^4 = 8 \Rightarrow a_1 \times 4 = 8 \Rightarrow a_1 = 2$$

بنابراین:

$$a_{21} = a_1 r^{20} = 2 \times (\pm\sqrt{2})^{20} = 2 \times 2^{10} = 2^{11}$$

اقتصاد

۱۶. گزینه ۲ درست است.

پایان حکومت صفویه با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره، مصادف بود. دولت‌های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر پرداختند. این رقابت و همچنین استعمار کشورهای دیگر، موجب تسریع جریان توسعه این کشورها شد. بنابراین برای انتخاب گزینه درست، به سراغ پاسخ سؤال بعد می‌رویم. (صفحه ۱۰۸)

اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفته، مردمی و دانش‌بنیان که در برابر تهدیدات داخلی و خارجی، آسیب‌ناپذیر است. (صفحه ۱۱۴) (فصل سوم، درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران - اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی)

۱۷. گزینه ۱ درست است.

تولید در نقطه C ناکارا است؛ یعنی اقتصاد از حداکثر منابع تولید خود به‌صورت بهینه استفاده نکرده است. بنابراین، افزایش کارایی و استفاده از حداکثر منابع تولید، منجر به حرکت ترکیب تولید از نقطه C به A می‌شود. در مورد حرکت از نقطه A به D (که برای اقتصاد کشور قابل دسترس نبوده است)، اگر عواملی همچون افزایش سرمایه‌گذاری در سرمایه‌های فیزیکی (مانند کارخانه‌ها، ساختمان‌ها، ماشین‌آلات) و یا سرمایه‌انسانی با آموزش اتفاق بیفتد و یا جمعیت در طول زمان افزایش یابد، ظرفیت‌های تولیدی بیشتر می‌شوند و رشد اقتصادی حاصل می‌گردد؛ در نتیجه دسترسی به نقاط خارج از مرز امکانات تولید، امکان‌پذیر می‌شود. (صفحه ۱۱۸) (فصل سوم، درس یازدهم - بررسی رشد با الگوی مرز امکانات تولید)

۱۸. گزینه ۲ درست است.

الف - ایران به دلیل وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی از دوران باستان، جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است. بنابراین گزاره مطرح شده در گزینه (۴) درست نیست. (صفحه ۱۰۷)

ب - فعالیت‌هایی که در محاسبات تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند، عبارت‌اند از: کار بدون دستمزد مانند کارهایی که در خانه انجام می‌گیرد و یا خدماتی که در خیریه‌ها به‌صورت داوطلبانه، ارائه و پولی برای آن‌ها ردوبدل نمی‌شود. همچنین خریدوفروش کالاهای دست دوم، از جمله خودرو، مبلمان یا خانه (صفحه ۱۲۰)

ج - در دوران پهلوی، اجرای برنامه‌های موسوم به انقلاب سفید، آخرین صدمه را به کشاورزی و اقتصاد روستایی زد. (صفحه ۱۰۸) (فصل سوم، درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران - مواردی که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند)

۱۹. گزینه ۴ درست است.

با توجه به مفهوم شاخص دهک‌ها، تمامی گزینه‌ها به‌استثنای گزینه (۴)، درست هستند. گزینه (۴) نادرست است؛ زیرا هرچه نسبت دهک دهم به دهک اول بزرگ‌تر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است. (صفحه ۱۲۳) (فصل سوم، درس یازدهم - شاخص دهک‌ها)

۲۰. گزینه ۱ درست است.

برای محاسبه تولید ناخالص داخلی، باید مجموع ارزش پولی تمام کالاها و خدمات نهایی ارائه‌شده در داخل مرزهای جغرافیایی یک کشور که در طول یک سال تولید شده است، محاسبه شود؛ بنابراین داریم:

ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور + ارزش خدمات + ارزش مواد غذایی + ارزش ماشین‌آلات + ارزش پوشاک = G.D.P: تولید ناخالص داخلی

$$G.D.P = 70,000,000 + 150,000 \times 200 + \frac{1}{5} \times 70,000,000 + \frac{1}{3} \times 45,000,000 + \frac{1}{2} \times 30,000,000$$

G.D.P = ۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

$$\text{ریال } ۳۶ = \frac{۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰}{۴,۰۰۰,۰۰۰} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کل کشور}} : \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

(صفحات ۱۱۹ و ۱۲۰) (فصل سوم، درس یازدهم - چگونه رشد اقتصادی (تولید ناخالص داخلی) را اندازه‌گیری کنیم؟)

۲۱. گزینه ۳ درست است.

الف - رونق و آبادانی اقتصاد ایران را تا اواسط حکومت صفویه می‌توان از زیربناها و عمران بنادر، مدارس علمی، کاروانسراها، مساجد باقی‌مانده و فعالیت‌های خیریه، درک کرد. (صفحه ۱۰۸)

ب - پیشرفت اقتصادی کشور دارای مؤلفه‌هایی است که می‌توان مهم‌ترین آن‌ها را رشد اقتصادی، شاخص‌های توسعه انسانی (نظیر بهداشت، سواد و امید به زندگی) و شاخص‌های توزیع عادلانه درآمد دانست. (صفحه ۱۱۸) (فصل سوم، درس دهم - طرح مسئله - مسیر تاریخی اقتصاد ایران - درس یازدهم - طرح مسئله)

۲۲. گزینه ۱ درست است.

الف - درست است. (صفحه ۱۲۶)

ب - نادرست است؛ زیرا اگر معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی را با معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمد و سایر شاخص‌هایش، ترکیب کنیم، تصویر کامل‌تری از پیشرفت اقتصادی (و نه رشد اقتصادی) یک کشور به دست می‌آوریم. (صفحه ۱۲۵)

ج - نادرست است؛ زیرا شاخص‌های پایداری محیطی مانند انرژی‌های تجدیدشونده و فسیلی، کاهش آلاینده‌های محیط زیست و گازهای گلخانه‌ای، نقصان منابع طبیعی و تغییرات نواحی جنگلی در گزارش‌های توسعه انسانی منعکس می‌شوند. (صفحه ۱۲۵)

د) درست است. (صفحه ۱۲۵) (فصل سوم، درس یازدهم - شاخص توسعه انسانی)

۲۳. گزینه ۴ درست است.

گزاره‌های تمام گزینه‌ها به‌استثنای گزینه (۴) در رابطه با «شرایط و روند اقتصاد ایران در دوران پهلوی» درست هستند. گزینه (۴) نادرست است؛ زیرا توسعه و نوسازی ایران در این زمان به‌صورت ظاهری و سطحی و با صنایع مونتاژ انجام می‌شد. (صفحه ۱۰۸) (فصل سوم، درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران)

۲۴. گزینه ۲ درست است.

شاخص‌های توسعه انسانی در کنار شاخص‌های رشد نمی‌توانند تصویر کاملی از پیشرفت اقتصادی نشان دهند؛ زیرا ارزیابی از شاخص‌های مبارزه با فساد، بهبود فضای کسب‌وکار، رشد علم و فناوری، موضوعات محیط زیستی و پیشرفت‌های فرهنگی و معنوی کشور، ندارند. همچنین تفاوت‌های بومی، محلی، تاریخی و فرهنگی کشورها در تعیین شاخص‌های پیشرفت، لحاظ نمی‌شوند. از طرفی ارزش‌های اجتماعی - اقتصادی جوامع با یکدیگر یکسان نیست و در مجموع نگاه ما به زندگی انسان‌ها با نگاه سایر کشورها متفاوت است. (صفحه ۱۲۶)

در گزارش شاخص‌های توسعه انسانی و رشد اقتصادی، درآمد ناخالص سرانه (G.N.I) براساس دلار رفاهی یا PPP محاسبه می‌شود. (صفحه ۱۲۵) (فصل سوم، درس یازدهم - شاخص توسعه انسانی - الگوی پیشرفت اسلامی - ایرانی)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

الف - برای محاسبه دهک‌های دوم، ششم و دهم از اختلاف‌های داده‌شده استفاده می‌کنیم؛ بنابراین خواهیم داشت:

$$۵ = \text{دهک دوم} \rightarrow ۱۲ - ۷ = \text{دهک دوم} \rightarrow ۷ = \text{دهک دوم} \rightarrow ۱۲ - ۷ = \text{دهک دوم} - \text{دهک هفتم}$$

$$۱۰ = \text{دهک ششم} \rightarrow ۷ = ۳ - \text{دهک ششم} \rightarrow ۳ = \text{دهک پنجم} - \text{دهک ششم}$$

$$\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک پنجم}} = \frac{\text{دهک دهم}}{۷} = ۳ \rightarrow \text{دهک دهم} = ۲۱$$

$$\text{ب) } ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۶}{۱۰۰} = ۳,۰۰۰,۰۰۰ \text{ نفر}$$

(صفحه ۱۲۳) (فصل سوم، درس یازدهم - شاخص دهک‌ها)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

عبارات همه گزینه‌ها به‌استثنای گزینه (۳)، از جمله اقدامات محدود مذهبی و ملی در دوران قاجار است. سیاست‌های رکودی و انقباضی و نداشتن برنامه‌ریزی و قانونگذاری اقتصادی، مربوط به اقدامات مذهبی و ملی نبوده است. (صفحه ۱۰۸) (فصل سوم،

درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران)

۲۷. گزینه ۴ درست است.

- اینکه کشورها در شرایط سخت پیش‌بینی نشده اقتصادی چه واکنشی نشان می‌دهند، به عواملی بستگی دارد که عبارت‌اند از: (۱) میزان قدرتمندی ساختارهای اقتصادی آن (۲) اینکه شرکت‌های تولیدی تا چه حد می‌توانند در شرایط سخت، نیازهای کشور را برآورده کنند و (۳) میزان استقلال یا وابستگی اقتصادی کشور. بنابراین گزاره مطرح‌شده در گزینه (۳) پاسخ نیست. (صفحه ۱۱۱)

- مهم‌ترین دلیل اندازه‌گیری «تولید ناخالص داخلی»، نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان است. (صفحه ۱۲۱ کتاب درسی) (فصل سوم، درس دهم - اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی - درس یازدهم - تولید ناخالص داخلی اسمی و واقعی)

۲۸. گزینه ۲ درست است.

- سال ۱۳۹۹ ناعادلانه‌ترین وضع توزیع درآمد «براساس شاخص دهک‌ها» را نشان می‌دهد؛ زیرا در این سال دهک دهم (۱۰ درصد ثروتمند جامعه) ۲۰ برابر دهک اول (۱۰ درصد فقیر جامعه) درآمد داشته‌اند. (صفحه ۱۲۳ کتاب درسی)

- در سال ۱۳۹۸ براساس نمودار، دهک دهم (۱۰ درصد ثروتمندان) ۱۶ برابر دهک اول (۱۰ درصد فقیران) درآمد داشته است. (فصل سوم، درس یازدهم - شاخص دهک‌ها)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

الف- براساس رابطه بین «رشد اقتصادی» و «مفهوم هزینه فرصت»، هر کشور برای اینکه از مواهب رشد اقتصادی در آینده لذت ببرد، باید منابعی را که می‌توانست برای ساختن کالاهای مصرفی در زمان حال استفاده شود، برای ساختن انواع سرمایه‌ها و توسعه روش‌های تولید بهتر در آینده صرف کند. (صفحه ۱۱۸)

ب- «استقلال اقتصادی» به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشور برای پیشرفت به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد. (صفحه ۱۱۴) (فصل سوم، درس دهم - اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی - درس یازدهم - بررسی رشد با الگوی مرز امکانات تولید)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

- برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، تنها کالا و خدمات نهایی محاسبه می‌شوند و محصولات واسطه‌ای لحاظ نمی‌شود؛ زیرا کالاها و خدمات واسطه‌ای همگی در تولیدات نهایی محاسبه شده‌اند و اگر آن‌ها را هم جداگانه محاسبه کنیم، دچار خطای محاسباتی می‌شویم. (صفحه ۱۱۹)

- در بخش اقتصادی قانون اساسی، بر آموزه‌هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان و استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تأکید شده است. (صفحه ۱۱۰)

(فصل سوم، درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران - درس یازدهم - چگونه رشد اقتصادی را اندازه‌گیری کنیم؟)

علوم و فنون ادبی

۳۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) طبق صفحه ۸۴ کتاب علوم و فنون ادبی ۲ درست است.

(۲) طبق صفحه ۹۷ کتاب علوم و فنون ادبی ۳ درست است.

(۳) طبق صفحه ۶۹ کتاب علوم و فنون ادبی ۳ نادرست است. (درخشش نیما و جدال بر سر شعر کهنه و نو، مربوط به دوره اول شعر معاصر است).

(۴) طبق صفحه ۷۱ کتاب علوم و فنون ادبی ۳ درست است.

۳۲. گزینه ۱ درست است.

طبق صفحات ۷۲ و ۷۳ کتاب علوم و فنون ادبی ۳

۳۳. گزینه ۲ درست است.

اصلاح متن:

(۱) کاربرد وجه وصفی از ویژگی‌های زبانی نثر سبک هندی است. (طبق صفحه ۸۴ علوم و فنون ادبی ۲)

(۲ و ۳) شعر سبک هندی، معنی گراست، نه صورت‌گرا و شاعران این دوره، به معنی بیشتر توجه داشتند تا به زبان. (طبق صفحه ۸۲ علوم و فنون ادبی ۲)

(۴) گرایش بیشتر به نماد در تصاویر شعری، از ویژگی‌های ادبی شعر دوره معاصر است. (طبق صفحه ۹۷ علوم و فنون ادبی ۳)

۳۴. گزینه ۱ درست است.

طبق درس دهم علوم و فنون ادبی ۲ و درس هفتم علوم و فنون ادبی ۳

۳۵. گزینه ۴ درست است.

به ترتیب، طبق صفحات ۷۰ و ۷۲ کتاب علوم و فنون ادبی ۳

۳۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارات:

الف- طنز و انتقاد اجتماعی در آثار این دوره بیشتر شد. (صفحه ۷۵ علوم و فنون ادبی ۳)

ب- ترسیم افق‌های روشن و امیدبخش پیروزی، برخلاف ادبیات ناامید و مأیوس قبل از انقلاب (صفحه ۷۵ علوم و فنون ادبی ۳)

ج- درست است. (طبق صفحه ۷۶ علوم و فنون ادبی ۳)

د- درست است. (طبق صفحه ۷۶ علوم و فنون ادبی ۳)

۳۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد نادرست:

ظهور روز دهم: قیصر امین‌پور / زمستان ۶۲: اسماعیل فصیح / حبیب‌الستیر: خواندمیر / تلخ و شیرین: سیدمحمدعلی جمال‌زاده

۳۸. گزینه ۴ درست است.

طبق صفحه ۷۹ کتاب علوم و فنون ادبی ۳

۳۹. گزینه ۳ درست است.

غیر از گزینه ۳ که درباره معشوق زمینی (از ویژگی‌های فکری سبک قبل از انقلاب) است، بقیه گزینه‌ها از درون مایه‌های فکری شعر پس از انقلاب است (فرهنگ جهاد و شهادت، فرهنگ عاشورایی، فرهنگ عرفان حماسی).

۴۰. گزینه ۴ درست است.

غیر از گزینه ۴ که دارای حسن تعلیل (دلیل وجود خورشید در صبح، دفع فتنه‌های ایام است) و تشبیه پیچیده (تشبیه خورشید به سپر) است و از ردیف طولانی (دارد صبح) استفاده کرده و مضمونی پیچیده و معنی‌گرا دارد، بقیه گزینه‌ها، ویژگی‌های زبانی، ادبی و فکری شعر دوره انقلاب را دارد.

۴۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی وزن گزینه‌ها:

(۱) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن (وزن همسان دولختی یا دوری دارد).

(۲) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعَلن (وزن همسان دولختی یا دوری ندارد).

(۳) مستفعَلن فعولن مستفعَلن فعولن / مفعولُ فعلاتن مفعولُ فعلاتن (وزن دوری دارد).

(۴) مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن / مستفعَلُ مفعولن مستفعَلُ مفعولن (وزن دوری دارد).

۴۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی وزن مصراع‌ها:

الف، ی: فعالاتُ مفعولن فعالاتُ مفعولن (وزن متناوب یا دوری یا دولختی)

ب: فعالاتن فعالاتن فاعلن (وزن متناوب ندارد).

ج: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (وزن متناوب)

د: فعولن فعولن فعولن فعولن (وزن متناوب ندارد).

ه: فعالاتُ فاعلن فعالاتُ فاعلن (وزن متناوب)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

وزن درست گزینه ۴: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

۴۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی ابیات:

الف: فعالاتُ فعالاتن فعالاتُ فعالاتن

ب: مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن (مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن)

ج: مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن

د: مفعولُ فاعلاتن مفعولُ فاعلاتن (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

بررسی ابیات:

الف: وزن این بیت، (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن) است که شاعر در رکن سوم مصراع اول، به جای «مفتعلن»، «مفاعِلن» آورده و از اختیار قلب استفاده کرده است.

ب: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن (اختیار وزنی قلب ندارد).

ج: وزن بیت (مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن) است که شاعر در رکن اول مصراع دوم، از اختیار قلب استفاده کرده است، یعنی به جای «مفاعِلن»، «مفتعلن» آورده است.

د: وزن بیت (مفتعلن مفتعلن فاعلن) است که شاعر در رکن دوم مصراع اول، از اختیار وزنی قلب بهره برده است. (البته در بیت، اختیار زبانی هم دیده می‌شود).

۴۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) اختیار وزنی «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» / بلند بودن هجای پایانی

۲) اختیار وزنی «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» / ابدال در رکن پایانی

۳) هیچ نوع اختیار وزنی ندارد.

۴) اختیار وزنی «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» / ابدال در رکن پایانی مصراع اول / بلند بودن هجای پایانی در مصراع دوم

۴۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) کلمات «ماه و آفتاب» ← استعاره مصرّحه از چهرهٔ معشوق

۲) «ای باد شرطه برخیز» ← استعارهٔ مکنّیه

۳) بخت بیدار در خلوت بزد ← استعاره مکنّیه

۴) آبروی فقر و قناعت ← استعارهٔ مکنّیه

۴۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی ابیات:

الف: انگشت‌نمایی کنایه از بدنام بودن

ب: بگرداند روی (روی گرداندن) کنایه از بی‌توجهی و دوری کردن

ج: جوان شدن عالم پس از پیری کنایه از آمدن فصل بهار پس از زمستان

د: سرسپردن کنایه از تسلیم و مطیع بودن

۴۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) آیت: ۱- نشانه ۲- آیهٔ قرآن؛ که معنی دوم با واژهٔ «تفسیر» تناسب دارد.

۲) سرگرم باش: ۱- مشغول باش ۲- گرم بودن بعد از نوشیدن شراب

۳) غریب: ۱- عجیب ۲- بیگانه؛ که معنی دوم با واژهٔ «بیگانه» تناسب دارد.

۴) روی: ۱- چهره ۲- فلز روی؛ که معنی دوم با واژهٔ «مس» تناسب دارد.

۵۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) نرگس: استعارهٔ مصرّحه از چشم معشوق / مردم‌دار: ۱- مردم‌دار ۲- اهل معاشرت (ایهام)

۲) شیرین: ۱- شیرین خانم ۲- گوارا (ایهام) / شیرین و فرهاد (تناسب)

۳) مُدام: ۱- پیوسته و پی‌درپی ۲- شراب که با واژه «مست» تناسب دارد (ایهام تناسب) / شراب عشق (اضافه تشبیهی)
 ۴) باد به‌دست بودن: کنایه از بی‌بهره بودن / باد به‌دست بودن: ۱- بی‌بهره بودن ۲- مسلط بودن بر باد که این معنی با واژه «سلیمان» تناسب دارد. (ایهام تناسب)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

زبان‌آوری کردن: کنایه از سخنوری و زبان بازی کردن / اینکه شکر چیزی بگوید: استعاره مکنیه و تشخیص / شکر دو معنی دارد: ۱) شکر خوراکی ۲) معشوقه خسروپرویز که معنی دوم با کلمه «شیرین» تناسب دارد. / شیرین دو معنی دارد: مزه شیرین ۲) معشوقه خسروپرویز که معنی دوم با کلمه «شکر» تناسب دارد. (دو ایهام تناسب)

۵۲. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) با توجه به معنی‌گرا بودن و ارائه خیال خاص و وجود ایهام و پیچیدگی، این ابیات به سبک هندی است.
 ۲) وزن این ابیات، (مستفعلن مستفعلن مستفعلن) است که وزن متناوب یا دوری محسوب نمی‌شود، بلکه همسان تک‌لختی است.

۳) همسفر شدن با عقل: تشخیص و استعاره مکنیه / خار استدلال = اضافه تشبیهی / استعاره مصرحه در بیت اول دیده نمی‌شود.
 ۴) هیچ اختیار شاعری از نوع وزنی در این دو بیت وجود ندارد.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

با توجه به شعر «زمستان» اخوان ثالث در کتاب علوم و فنون ادبی ۳، صفحه ۷۲ که می‌گوید:
 سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی / به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است.

هم شعر زمستان و هم بیت گزینه ۴، توصیف اوضاع خفقان‌آور و نابسامان جامعه است.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

مفهوم مشترک همه گزینه‌ها، «ناامیدی از یافتن یک نجات‌دهنده» است (کسی چراغ بر نمی‌کند / در انتظار غبار بی‌سوار / کسی به در نمی‌زند)، اما گزینه ۱ درباره «بی‌تابی عاشق و غم معشوق در دل او» است.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ لزوم پیروی از پیر و مرشد و راهنمای طریقت است؛ دقیقاً برعکس گزینه ۲ که مفهوم آن پشیمانی از همراهی با مرشد و راهنماست. (خضر نماد پیر و مرشد است.)

علوم اجتماعی

۵۶. گزینه ۲ درست است.

جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند، اما کم‌توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند. جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند. بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، به معنای چشمپوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌ها است؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می‌سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آن‌ها از دست می‌رود.
 جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. جامعه‌شناسی انتقادی به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد. (جامعه‌شناسی ۳ درس ۷)

۵۷. گزینه ۴ درست است.

قسمت اول: هرگاه قدرت اجتماعی برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، سیاست پدید می‌آید؛ پس سیاست، اعمال قدرت

سازمان یافته برای دستیابی به هدف است.

قسمت دوم: جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها، ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند. هیچ‌کدام بهتر یا بدتر از دیگری نیستند یا هیچ‌کدام درست یا غلط و حق یا باطل نیستند. رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد، بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها، معتقد است نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۴ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۷)

۵۸. گزینه ۲ درست است.

- مخالفان قشریندی اجتماعی: قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تغییر یا تداوم آن نیز به دست آن‌هاست.

- مخالفان قشریندی اجتماعی: باید مالکیت خصوصی از میان برداشته شود.

- طرفداران عدالت اجتماعی: از ثروتمندان مالیات گرفته شود. (جامعه‌شناسی ۳ درس ۷)

۵۹. گزینه ۳ درست است.

نسل‌کشی، جابه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی، از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند. اساس این روش‌ها، نفی و طرد دیگری متفاوت است. البته در نسل‌کشی، دیگری، شری است که باید نابود شود، اما در سایر روش‌ها، دیگری اگرچه شر دانسته می‌شود، امکان اصلاح او وجود دارد و با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت یا از بقیه جدا کرد.

در جداسازی، گروه مسلط گروه‌های نژادی، قومی، مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند. همچنین، آن‌ها را از تسهیلات و خدماتی مانند آموزش، بهداشت و درمان محروم می‌سازد یا این خدمات را با کیفیت بسیار پایین‌تری در اختیار آن‌ها می‌گذارد. همانندسازی همیشه به صورت یک‌سویه و سخت و خشن انجام نمی‌شود، بلکه تفاوت‌ها و تمایزات قومی، نژادی و ... می‌توانند از راه دیگری نیز ناپدید شوند که برخی از جامعه‌شناسان آن را «دیگچه همانندسازی» می‌نامند که در آن، تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند. (جامعه‌شناسی ۳ درس ۸)

۶۰. گزینه ۱ درست است.

قسمت اول: انقلاب اسلامی، بازگشت مردم ایران به حرکت ناتمامی بود که در مشروطه آغاز کرده بودند. این بازگشت با هزینه نزدیک به صد سال تجربه تاریخی انجام می‌شد؛ تجربه رقابت با منورالفکران غرب‌گرا، استبداد استعماری و روشنفکرانی که در حاشیه بلوک شرق و غرب عمل می‌کردند.

قسمت دوم: بی‌شک به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی ناپسند و مخالفت با این امر ناپسند و مبارزه با آن، ارزشمند است، اما این سکه روی دیگری هم دارد. گاهی تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن، به معنای انکار اشتراک و وحدت انسان‌ها است و فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۴ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۸)

۶۱. گزینه ۲ درست است.

تنازع هویت‌ها: وحدت یا کثرت هویت‌ها

در سال گذشته آموختید که با ظهور جهان متجدد، دولت‌هایی شکل گرفتند که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند، بلکه هویت خود را با توجه به تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژادشان تعریف می‌کردند. تأکید بر این عوامل، به پیدایش نوع جدیدی از هویت منجر شد که ملی‌گرایی و وطن‌دوستی مشخصه اصلی آن بود. (جامعه‌شناسی ۳ درس ۸)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

مدیران یک شرکت تولیدی، درباره چگونگی پرداخت دستمزد به کارکنان شرکت، اختلاف نظر دارند؛ برخی پیشنهاد می‌کنند به هر کسی به اندازه‌ای که شایستگی دارد، دستمزد پرداخت شود. این عده تفاوت‌های افراد، مانند توان جسمی و ذهنی، انگیزه و مهارت را برجسته می‌کنند، رقابت میان افراد برای تولید بیشتر را ضروری می‌دانند و افراد و گروه‌های توانگر را در اولویت قرار می‌دهند. برخی دیگر پیشنهاد می‌کنند از هر کس به اندازه توانش کار بخواهیم، اما به اندازه نیازش به او دستمزد بدهیم. این عده شباهت‌های افراد، مانند هم‌نوع، هموطن و همکار بودن را برجسته می‌کنند و بر آن تأکید می‌نمایند، ولی افراد و گروه‌های کم‌توان را در اولویت قرار می‌دهند. راهکار پیشنهادی هر گروه برای تعیین قیمت کار افراد نیز متفاوت است؛ گروه اول معتقدند بازار، همان‌طور که قیمت کالاها را

براساس قانون عرضه و تقاضا تعیین می‌کند، می‌تواند قیمت کار افراد را نیز بر همین اساس مشخص نماید، اما از نظر گروه دوم، بازار نمی‌تواند ارزش واقعی کالاها و کار افراد را مشخص کند. به همین دلیل، گروه دوم دخالت دولت برای کنترل بازار را لازم می‌دانند. آن‌ها به دولت اعتماد می‌کنند و معتقدند دولت به نمایندگی از همه و به نفع همه عمل می‌کند. (جامعه‌شناسی ۳ درس ۷)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۵)

۶۴. گزینه ۴ درست است.

فعالیت اجتماعی-سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

(جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۴)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

- دولت‌های کشورهای مسلمان نیز به میزان دوری از سنت‌های دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیشتری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند.
- قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی، دولت‌مردان کشورهای اسلامی را مرعوب و شیفته فرهنگ غرب می‌ساخت و این مسئله، عزت و استقلال کشورهای اسلامی را تضعیف می‌کرد.
- استبداد استعماری به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل کردن مطابق منافع این کشورها، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کرد. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۳)

۶۶. گزینه ۴ درست است.

قسمت اول: افول سکولاریسم و اقبال به معنویت، بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را برای غارت میراث درهم‌ریخته روشننگری مدرن رونق بخشید. خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی و انواع بازسازی‌شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخپوستی، نمونه‌هایی از این جریان‌اند. قسمت دوم: با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی، این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه خود را از دست داد و غرب‌زدگان این جوامع، دیگر بار در حاشیه اندیشه‌های لیبرالیستی غربی قرار گرفتند. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۲ و ۱۳)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

- دولت مصر به رهبری جمال عبدالناصر، مظهر ناسیونالیسم عربی بود، اما پس از مرگ او انور سادات، رئیس‌جمهور وقت مصر با امضای قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله، موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.
- اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاقت و عدالت، سازمان می‌یابند.
- مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن، نشان داد که بلوک شرق تنها رقیب بلوک غرب نیست و موقعیت جهان اسلام را به‌عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۵)

۶۸. گزینه ۳ درست است.

روشننگری مدرن از قرن نوزدهم مبتنی بر حس و تجربه بود و براساس آن، شناخت غیرتجربی، علمی دانسته نمی‌شد، ولی پس از اینکه مشخص شد علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی وابسته است، استقلال معرفت علمی-تجربی مخدوش شد و هویت روشنگرانه آن مورد تردید قرار گرفت. تردید در روشننگری به‌منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۲)

۶۹. گزینه ۱ درست است.

منورالفکران غرب‌گرا مورد حمایت دولت‌های استعمارگر غربی بودند و به کمک آن‌ها توانستند از موفقیت بیدارگران جلوگیری کنند. منورالفکران غرب‌گرا در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی سخن گفتند. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۳)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

قسمت اول: حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.

قسمت دوم: منظور از واجبات نظامیه، اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است؛ مانند حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی. (جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۳ و ۱۴)

عربی

۷۱. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) بنمایان (۲) این را / ببینید (۳) ترجمه نشدن ضمیر «ی» در «أرونی» (ص ۵۳ عربی دوازدهم)
۷۲. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۲) باید کمک شود (۳) برنگردانیم (۴) سختی / به شکلی دردناک (ص ۷۲ عربی یازدهم - ص ۵۶ عربی دوازدهم)
۷۳. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) زندگی (۲) زندگی‌ها / توانایی (۴) توانایی / افرادی که / خواهند شد (ص ۸۶ عربی یازدهم)
۷۴. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) رهرو / امامان (۲) امامی که دارد / ترجمه من (کسی هست) (۳) ترجمه «مئلهم» (ص ۹۳ عربی یازدهم - ص ۶۹ عربی دوازدهم)
۷۵. گزینه ۲ درست است.
رد سایر گزینه‌ها:
(۱) شده است (۳) قرار گرفته بودند / خانواده‌ها / شده بود (۴) خانواده‌ها (ص ۵۶ عربی دوازدهم - ص ۷۴ و ۸۰ عربی یازدهم)
۷۶. گزینه ۱ درست است.
اقترحوا: پیشنهاد دادند (ص ۸۶ و ۷۲ ۶۸ عربی یازدهم - ص ۵۰ و ۳۸ عربی دوازدهم)
۷۷. گزینه ۳ درست است.
رد سایر گزینه‌ها:
(۱) ولدها (۲) الولدین (اگر به شکل «ولدیه‌ها» می‌آمد، درست بود). (۴) کانت تجتهد (ص ۶۰ عربی دوازدهم)
۷۸. گزینه ۲ درست است.
رد گزینه‌ها:
(۱) مخاطب (غایب است). (۳) اسم فعل ناقص (خبر فعل ناقص است). (۴) مضاف‌إلیه (مجرور بحرف جر است). (ص ۷۲ عربی یازدهم)
۷۹. گزینه ۳ درست است.
رد سایر گزینه‌ها:
(۱) له حرف زائد (فعل ثلاثی مجرد است). (۲) باب تفعّل (باب تفعیل است). (۴) فاعل (نایب فاعل است). (ص ۵۸ عربی دوازدهم)
۸۰. گزینه ۱ درست است.
رد سایر گزینه‌ها:
(۲) «مَنْطِقَه» به شکل «مَنْطِقَه» درست است. (۳) «تَسَاعَد» به شکل «تَسَاعِد» درست است. (۴) «یَدِینَ» به شکل «یَدِینَ» درست است. (ص ۷۶ و ۸۷ عربی یازدهم - ص ۶۷ و ۵۶ عربی دوازدهم)
۸۱. گزینه ۴ درست است.
بزرگترین بلا قطع شدن امید است که کاملاً با عبارت فارسی همخوانی دارد.
رد سایر گزینه‌ها:
(۱) هیچ چیزی محق‌تر از زبان برای زندانی شدن نیست. (۲) هر کس به خدا توکل کند، سختی‌ها برایش خوار و حقیر می‌شوند. (۳) خوش‌بین، در هر سختی فرصت را می‌بیند.

با توجه به ترجمه عبارات متوجه می‌شویم که هیچ‌یک از ضرب‌المثل‌ها و شعر فارسی با عبارات رده شده هماهنگی ندارد.
(ص ۶۷ عربی دوازدهم - ص ۹۳ عربی یازدهم)

۸۲. گزینه ۱ درست است.

به مردم رحم کنید تا خدا به شما رحم کند.
رد سایر گزینه‌ها:

۲) هر کس موفقیت را می‌خواهد، باید بسیار تلاش کند. (۳) بعد از فکر کردن، باید بدانند چگونه در برنامه‌های‌شان موفق خواهند شد.
۴) همه دانش‌آموزان باید در سالن امتحان حاضر شوند.

در گزینه‌های رده شده حرف (ل) به معنای (باید) و در گزینه پاسخ، این حرف به معنای (تا) است. (ص ۷۵ عربی یازدهم)
۸۳. گزینه ۲ درست است.

مترادف کلمه «المجفو»، «المطرود» است. (ص ۶۴ عربی دوازدهم)

۸۴. گزینه ۴ درست است.

سؤال، مفعول مطلق تأکیدی را می‌خواهد.
رد سایر گزینه‌ها:

۱) «هجوم» مفعول مطلق نوعی است. ۲) «ظلما» مفعول مطلق نوعی است. ۳) «احتیاج» مفعول مطلق نوعی است.
(ص ۵۹ و ۶۸ عربی دوازدهم)

۸۵. گزینه ۱ درست است.

این سؤال اشاره به مبحث استثنا دارد که مستثنی‌منه در آن ذکر شده باشد. (آیا در آخرت کسی به جز افراد خاشع رستگار می‌شود).
رد سایر گزینه‌ها:

۲) در زندگی فقط کسی که به خدا توکل نمی‌کند، ناامید می‌شود. (۳) دیروز در جشن فقط دانش‌آموز نمونه تشویق شد.
۴) رسول خدا وارد مسجد شد و فقط دو گروه را در آنجا دید. (ص ۴۵ عربی دوازدهم)

تاریخ

۸۶. گزینه ۴ درست است.

اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی با اعتراض به تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد. (تاریخ دوازدهم درس ۱۰ ص ۱۲۸)

۸۷. گزینه ۳ درست است.

مخالفت با کاپیتولاسیون: امام خمینی در سخنرانی پرشوری به تصویب این قانون اعتراض و آن را مغایر با استقلال کشور اعلام کردند. مخالفت صریح امام با قانون مذکور، حکومت پهلوی را چنان به وحشت انداخت که ایشان را در سحرگاه ۱۳ آبان ۱۳۴۳ در قم دستگیر و به کشور ترکیه تبعید کرد. (تاریخ دوازدهم درس ۱۰ ص ۱۳۰)

۸۸. گزینه ۱ درست است.

این گروه پس از تبعید امام خمینی، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست‌وزیر وقت را ترور کرد. این کار را محمد بخارایی، از اعضای این گروه انجام داد. پس از این واقعه، بیشتر اعضای این گروه دستگیر و چهار تن از آنان اعدام شدند و برخی هم به حبس‌های طولانی محکوم گردیدند. (تاریخ دوازدهم درس ۱۰ ص ۱۳۲)

۸۹. گزینه ۱ درست است.

در مجلس شانزدهم نیز اقلیتی از نمایندگان عضو جبهه ملی به رهبری دکتر مصدق با مخالفت مؤثر خود از تصویب قرارداد مذکور جلوگیری کردند. (تاریخ دوازدهم درس ۹ ص ۱۱۸)

۹۰. گزینه ۳ درست است.

آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی که سابقه طولانی در مبارزه با استعمار انگلستان داشت، با جدیت تمام از جنبش ملی شدن صنعت نفت حمایت کرد. سپهبد حاجعلی رزم‌آرا در مقام نخست‌وزیر از سیاست انگلستان جانبداری می‌کرد و با ملی شدن صنعت نفت به شدت مخالف بود. (تاریخ دوازدهم درس ۹ ص ۱۱۹)

۹۱. گزینه ۱ درست است.

در عصر ایلخانان و تیموریان طریقت‌های صوفیانه بزرگی همچون صفویه، نعمت‌اللهیه، حروفیه، نوربخشیه، نقشبندیه و مشعشعیه ظهور کردند و یا فعالیت خود را گسترش بخشیدند. (تاریخ یازدهم درس ۱۲ ص ۱۲۷)

۹۲. گزینه ۳ درست است.

شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، به‌خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد و فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری، شاهنامه بایسنقری است که به دستور شاهزاده بایسنقر، پسر شاهرخ که سیاستمداری هنرمند و هنرپرور بود، خوشنویسی و مصور شد. (تاریخ یازدهم درس ۱۲ ص ۱۲۹)

۹۳. گزینه ۱ درست است.

میدان نقش جهان یکی از زیباترین و مهم‌ترین مجموعه‌های تاریخی ایران و جهان و نماد معماری صفوی محسوب می‌شود و مهم‌ترین ویژگی آن، شکوه و عظمت و نیز کاربردهای متنوع بود. (تاریخ یازدهم درس ۱۴ ص ۱۵۲)

۹۴. گزینه ۲ درست است.

شاهزادگان آلمانی از لوتر حمایت کرده و به پاپ و امپراتور، اعتراض (پروتست) کردند. (تاریخ یازدهم درس ۱۶ ص ۱۸۵)

۹۵. گزینه ۴ درست است.

داوینچی دارای هوش و نبوغ سرشاری بود. او علاوه بر آنکه در نقاشی، مجسمه‌سازی و معماری سرآمد هنرمندان به‌شمار می‌رفت، در علوم مختلف از قبیل ریاضی، مهندسی و زمین‌شناسی نیز سررشته داشت. مشهورترین اثر نقاشی او شام آخر و مونالیزا یا لبخند ژکوند است. (تاریخ یازدهم درس ۱۶ ص ۱۷۸)

جغرافیا

۹۶. گزینه ۱ درست است.

مخاطرات طبیعی را می‌توان از نظر منشأ شکل‌گیری به دو دسته تقسیم کرد: الف-مخاطرات طبیعی با منشأ درون‌زمینی که ناشی از فرآیندهای درونی زمین هستند یا دینامیک درونی در عملکرد آن‌ها مؤثر است؛ مانند زمین‌لرزه و آتشفشان. ب-مخاطرات طبیعی با منشأ بیرون‌زمینی که ناشی از فرآیندهای بیرون از زمین مانند فرآیندهای اقلیمی هستند یا دینامیک بیرونی در عملکرد آن‌ها مؤثر است؛ مانند سیل، صاعقه و طوفان. جغرافیای کاربردی (دوازدهم)، صفحه ۸۲

۹۷. گزینه ۴ درست است.

کانون زمین‌لرزه نقطه‌ای در عمق زمین است که در آن، انرژی انباشته شده در سنگ برای نخستین بار آزاد می‌شود و در آنجا گسل‌ها شروع به از هم گسیختن می‌کنند. به ناحیه‌ای از سطح زمین که روی کانون زلزله قرار دارد، مرکز سطحی زمین‌لرزه گفته می‌شود. جغرافیای کاربردی (دوازدهم)، صفحه ۸۳

۹۸. گزینه ۴ درست است.

شکل حوضه، شیب و تعداد انشعابات حوضه نیز رابطه مستقیمی با سیل‌خیزی رود دارند. حوضه‌های آبخیز از نظر شکل، به سه گروه گرد، دراز و پهن تقسیم می‌شوند. هرچه شکل حوضه آبخیز گردتر و شیب آن بیشتر باشد، سیل‌خیزتر است و به‌عکس، هرچه حوضه درازتر و کشیده‌تر باشد، سیل‌خیزی آن کمتر است. در حوضه‌های گرد، مدت‌زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراه‌ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه‌های گرد به‌علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها هم‌زمان به خروجی می‌رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می‌شوند. به‌عکس در حوضه‌های کشیده، مدت‌زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند و در نتیجه آب سرشاخه‌ها به‌تدریج و به‌طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند. جغرافیای کاربردی (دوازدهم)، صفحات ۹۰ و ۹۱

۹۹. گزینه ۲ درست است.

بسیاری از زمین‌لغزش‌ها بر اثر دخالت و با مشارکت یک یا چند عامل خاص و تحریک‌کننده روی می‌دهند؛ از جمله بارش و ذوب برف. به‌طور کلی بارش‌هایی

که شدت آن‌ها کمتر، اما مدت آن‌ها بیشتر است، تأثیر بسیار بیشتری در ناپایداری دارند؛ زیرا بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند (در مقابل، تأثیر مستقیمی در وقوع سیل دارند). همچنین خوب تدریجی برف امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند و موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه‌ها و از بین رفتن مقاومت آن‌ها و سرانجام حرکت‌شان می‌شود. جغرافیای کاربردی (دوازدهم)، صفحه ۹۴

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

حمل‌ونقل درون شهری ریلی مانند مترو و مونوریل به سرمایه زیادی نیاز دارد اما بازدهی آن در جابه‌جایی مسافران بیشتر، هزینه‌های آن را جبران می‌کند. دوچرخه در داخل شهرها وسیله مناسبی برای سفرهای کوتاه درون‌شهری تا حداکثر ۵ کیلومتر است و به مسیرهای ویژه نیاز دارد. اتوبوس‌های تندرو سابقه بسیار زیادی ندارند، اما به دلیل حرکت در مسیرهای ویژه، سرعت زیادی در جابه‌جایی مسافران دارند. اتوبوس‌های برقی سابقه بسیار طولانی و عمر موتور زیادی دارند، اما به هزینه‌های زیادی برای ایجاد شبکه برق‌رسانی، نیاز دارند. جغرافیای کاربردی (دوازدهم)، صفحات ۶۸ و ۶۹

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

محیط کره زمین ۳۶۰ درجه است و یک دور چرخش آن ۲۴ ساعت طول می‌کشد. پس می‌توان کره زمین را به ۲۴ قاچ تقسیم کرد که هر قاچ ۱۵ درجه پهنا دارد. هر منطقه زمانی، یک قاچ یا یک ساعت است و یک نصف‌النهار مرکزی دارد. توافق شده است که همه نصف‌النهارهایی که داخل یک قاچ قرار گرفته‌اند، ساعت رسمی یا استاندارد یکسانی داشته باشند. در این بین کشورهای وسیع مانند روسیه، در چند قاچ زمانی قرار دارد و بنابراین چند ساعت رسمی دارد و کشورهای طولیل مانند شیلی که در عرض جغرافیایی گسترش یافته‌اند، از ساعت رسمی یکسانی برخوردار است. جغرافیای کاربردی (دوازدهم)، صفحه ۷۴ و جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)، صفحات ۱۴۹ و ۱۵۰

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

اتحادیه اروپا به‌عنوان یک ناحیه سیاسی فراملی است که از ۲۷ کشور اروپایی تشکیل شده است. این کشورها مستقل هستند، اما با هم متحد بوده و از نظام مدیریت مشترکی تبعیت می‌کنند. کشورهای عضو این اتحادیه برای تحقق مدیریت مشترک، رؤسای را برای شورا و مجلس قانونگذاری اروپا، بانک مرکزی اروپا و نظایر آن انتخاب می‌کنند. کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت، محیط زیست و نظایر آن، از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند. اغلب کشورهای اتحادیه اروپا، یورو را به‌عنوان واحد پول مشترک پذیرفته‌اند. همچنین، برای تسهیل رفت‌وآمد مردم به برخی کشورهای عضو به‌منظور زندگی، کار، تحصیل یا سرمایه‌گذاری، اخذ روادید یا ویزا بین این کشورها لغو شده است و افراد می‌توانند بر طبق پیمان شنگن، آزادانه و بدون نیاز به روادید به این کشورها، سفر کنند. جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)، صفحه ۱۱۹

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

کشورهایی که دارای یک یا چند ناحیه خودمختار (یک ناحیه سیاسی ویژه که به دلیل شرایط قومی و مذهبی و ... از استقلال محدودی برخوردار است و در امور سیاست خارجی و دفاع تابع حکومت مرکزی است) هستند، دارای نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی هستند. در این نوع نظام، بخش اعظم کشور به صورت تک‌ساخت یا یکپارچه است و فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شوند. مناطق خودمختار اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای در ناحیه خود دارند. نظام سیاسی کشورهای عراق، جمهوری آذربایجان و انگلستان از این نوع است. جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)، صفحات ۱۱۹ و ۱۳۹

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

اگر یک رود، مرز بین دو کشور باشد، برای تعیین مرز، از خط مُنصّف یا تالوگ استفاده می‌کنند. خط مُنصّف خطی است که از وسط رودخانه می‌گذرد و فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه است. ممکن است خط مرزی عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم متصل کند که به آن تالوگ می‌گویند. در رودهای قابل کشتی‌رانی، تالوگ بهترین خط مرزی است؛ زیرا هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند. جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)، صفحه ۱۳۰

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

کشورها از نظر وسعت با یکدیگر تفاوت دارند. وسعت زیاد به خودی خود، امری مطلوب است و از بین دو کشور که شرایط یکسانی دارند، کشوری که سرزمین وسیع‌تری در اختیار دارد، قدرتمندتر است. کشورهای کوچک که کمبود فضا دارند، برای فعالیت‌های خود با مشکل روبه‌رو می‌شوند. البته وسعت زیاد اگر با کمبود جمعیت همراه باشد، در امر دفاع مشکلاتی به وجود می‌آورد. کیفیت فضای سرزمین و نوع ناهمواری‌ها نیز در قدرت ملی مؤثر است. سرزمین‌های هموار برای کشاورزی و توسعه شبکه راه‌ها و حمل‌ونقل بسیار مناسب‌اند. نواحی کوهستانی، بیابان‌های وسیع، زمین‌های باتلاقی و کویری برای فعالیت‌های اقتصادی و ارتباطی به هزینه و سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند و با

مشکلات متعدد روبه‌رو می‌شوند. البته نواحی کوهستانی از نظر دفاعی نقش مثبتی دارند. بنابراین، کشورهای وسیع برای توسعه حمل‌ونقل ریلی، به هزینه و سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند، اما از نظر دفاعی، شرایط مناسبی دارند. جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)، صفحه ۱۴۹

فلسفه و منطق

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

یکی از مسائل مورد توجه فیلسوفان، حقیقت انسان بوده است که موضوع انسان‌شناسی فلسفی است. گاهی انسان‌شناسی به‌جای خودشناسی به‌کار می‌رود. خودشناسی گاه به‌معنای شناخت هر کس از خود و ویژگی‌ها و خصلت‌های خودش به‌کار می‌رود، ولی در فلسفه، به این معنای خودشناسی توجه نمی‌شود. (درس نهم ص ۷۱)

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

از نظر کانت، عقل نمی‌تواند وجود خدا و نفس مختار و اراده‌آزاد انسان را اثبات کند. او با استفاده از اخلاق و وظایف اخلاقی به اثبات حقیقت نفسانی انسان پرداخت. (درس نهم ص ۷۳)

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

داروین‌یست‌ها و افرادی که ماتریالیست هستند مانند مارکس و هابز، انسان را تک‌ساحتی می‌دانند و ذهن بشر را یک ماشین پیچیده‌ی مادی تلقی می‌کنند و نیازهای انسان را فقط نیازهای مادی می‌دانند. پس دیدگاه پزشکی که برای معالجه بیمار خود از دارو استفاده می‌کند و منشأ بیماری را فقط در بدن انسان می‌داند، به دیدگاه ماتریالیست‌ها و داروین‌یست‌ها نزدیک است، اما اگر فردی برای انسان قائل به روح و نفس مجرد باشد و بگوید روح و بدن در یکدیگر تأثیر می‌گذارند، نظر او مانند نظر فیلسوفان مسلمان همچون ملاصدرا است. دکارت هرچند معتقد به روح یا نفس برای انسان بود، ولی می‌گفت روح و بدن کاملاً از یکدیگر جدا هستند و خاصیت‌های متفاوت دارند. (درس نهم و دهم ص ۷۴ و ۸۱)

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

از نظر سهروردی روح یا نفس انسانی، حقیقتی مربوط به مشرق عالم است که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آنجا است؛ بنابراین سهروردی روح را امری می‌داند که به بدن ضمیمه شده است. (درس دهم ص ۸۰)

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

در عبارت این گزینه، معیار فعل اخلاقی مطرح شده است که یک موضوع بنیادین در حوزه علم اخلاق است، اما محتوای سایر گزینه‌ها مربوط به خود علم اخلاق هستند. (درس یازدهم ص ۸۶)

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

به نظر ارسطو، شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط هستند، اما عقل می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود. البته شرط لازم برای چنین امری این است که خود عقل رشد کرده و به درجات مناسبی از معرفت رسیده باشد تا خودش دچار افراط و تفریط نشود. (درس یازدهم ص ۸۷)

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

توماس هابز که از فیلسوفان ماتریالیست است، می‌گوید: هرگاه انسانی بخواهد در برابر دیگران آزادی زیادی داشته باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او به همان میزان آزاد باشند. (درس یازدهم ص ۸۹)

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

علم موجودات مجرد، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست، بلکه این موجودات (فرشتگان) حقایق اشیاء را شهود می‌کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند، اما انسان از طریق استدلال و مفهوم‌سازی می‌تواند علم و معرفت پیدا کند. البته انسان نیز با تهذیب نفس می‌تواند به مرتبه‌ای برسد که در عین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را شهود نماید. (درس هفتم ص ۵۴)

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

دکارت به همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال عقلی محض و تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او به عالم عقل به‌عنوان عالم برتر و متعالی در جهان عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به‌حساب می‌آورد. (درس هفتم ص ۵۷)

۱۱۵. گزینه ۳ درست است.

در مرحله عقل بالملکه، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند و در این مرحله است که انسان آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند و می‌تواند دانش‌ها را کسب کند. در مرحله عقل بالفعل، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب کرده است. در مرحله عقل بالمستفاد، انسان به‌طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده، مسلط است که از هر کدام که بخواهد، می‌تواند استفاده کند. (درس هشتم ص ۶۴)

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

به نظر فیلسوفان مسلمان، عقل ابزار شناخت انسان و وسیله تفکر و تعقل او است. این ابزار، روش‌هایی مانند استدلال تجربی، تمثیل و برهان عقلی محض دارد که همه این روش‌ها در محدوده و جایگاه خود معتبر و قابل استفاده هستند. همچنین عقل بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات است. ما به کمک عقل در آیات قرآن می‌اندیشیم و با این تفکر و تدبر به معارف قرآن پی می‌بریم. (درس هشتم ص ۶۵)

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

فارابی به‌علت آشنایی عمیق با تعالیم اسلام، توانست آموخته‌های خود از افلاطون و ارسطو و سایر فیلسوفان گذشته را در یک نظام فلسفی جدید عرضه کند و فلسفه مشائی را در جهان اسلام بنا نماید. (درس نهم ص ۷۶)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

فارابی مدینه فاضله را بهترین مدینه می‌داند و آن مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به‌سوی سعادت می‌برد. فارابی مدینه جاهله را در مقابل مدینه فاضله قرار می‌دهد و معتقد است که مهم‌ترین تفاوت آن با مدینه فاضله، در هدف آن است. (درس نهم ص ۷۶)

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

فیلسوف اشرافی می‌کوشد آنچه را در مقام بحث و استدلال به‌دست آورده، با شهود قلبی نیز دریابد و آنچه را از طریق شهود کسب کرده، با استدلال و برهان به دیگران برساند. از نظر سهروردی، آن تحقیق فلسفی که فقط متکی به شیوه استدلالی محض باشد و نتواند به قلب برسد، بی‌نتیجه است و سیر و سلوک روحانی و قلبی هم بدون تربیت عقلانی، گمراه‌کننده است. (درس دهم ص ۸۴)

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

از نظر سهروردی، حکیم متأله هم غرق در تأله است و هم در بحث استاد است و او را ریاست تامه است. او خلیفه و جانشین خداوند است. جهان هیچ‌گاه از حکیمی که چنین باشد خالی نیست. اگر ریاست واقعی جامعه به‌دست او افتد، زمان وی بس نورانی و درخشان شود و هرگاه جامعه از تدبیر حکیمی الهی تهی ماند، ظلمت و تاریکی بر آن سایه افکند. (درس دهم ص ۸۵)

روان‌شناسی

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

شرکت در آزمون‌های مکرر شما را برای بازیابی موفق، توانمندتر می‌سازد. هرچه بیشتر آزمون دهید نشانه‌های بازیابی بیشتری خواهید داشت. به این پدیده اصطلاحاً «اثر آزمون» گفته می‌شود. پرسیدن سؤال در حین مطالعه نیز در نقش نشانه‌های بازیابی و آزمون گرفتن از خود عمل می‌کند. (درس ۴)

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

رشد هیجانی در انسان نسبت به حیوانات، به‌دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است تأثیرپذیری از نظام پردازش‌های فردی، ویژگی هیجان‌ات مرکب است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (درس ۲)

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

در سبک تصمیم‌گیری احساسی، ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجان‌ات زودگذر است. نوجوانی که بدون در نظر گرفتن نیاز شخصی خود، تصمیم به بخشیدن تمام پولش می‌کند، تحت تأثیر احساسات زودگذر، تصمیم گرفته است. (درس ۶)

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد، یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد؛ زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است. (درس ۷)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

عالی‌ترین مرتبه شناخت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است. حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است. به‌طور کلی هرچه پردازش ما مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود. (درس ۱)

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

در انگیزه بیرونی، عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد (کسب محبوبیت). در انگیزه درونی، فرد کار یا فعالیت را به‌خاطر خود آن انجام می‌دهد؛ زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد (تنوع‌طلبی و هیجان‌خواهی). (درس ۷)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

از طریق روش میانبر، وقتی فرد با انتخاب‌های زیادی مواجه است، با «حذف تک‌تک جنبه‌ها» راحت‌تر به نتیجه می‌رسد. (درس ۶)

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

هرچند نوجوانان در مقایسه با کودکان رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند، اما در نحوه به‌کارگیری این توانایی‌ها، پختگی لازم را ندارند. به همین دلیل تغییرات شناختی نوجوانان باعث پیامدهای ناسازگارانه‌ای می‌شود. برخی از این پیامدها عبارت‌اند از: ۱) حساسیت به انتقاد دیگران ۲) احساس منحصربه‌فرد بودن اغراق‌آمیز ۳) آرمان‌گرایی و عیب‌جویی ۴) مشکل در تصمیم‌گیری روزمره. (درس ۲)

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

خوگیری، آفت تمرکز است و شامل عادت کردن به محرک خاص است؛ به‌نحوی که به‌تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴، در اثر مواجهه مکرر با یک محرک، خوگیری رخ می‌دهد و تمرکز فرد به آن محرک کم می‌شود، اما در گزینه ۳ به‌وجود آمدن ناگهانی یک محرک دیگر (صدای انفجار)، عامل از بین رفتن تمرکز فرد است و خوگیری نیز رخ نمی‌دهد. (درس ۳)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

با توجه به نوع اطلاعات، حافظه به دو نوع معنایی و رویدادی تقسیم می‌شود. در حافظه معنایی دانش عمومی ذخیره می‌شود، مثل ضرب‌المثل‌ها، اشعار، اطلاعات عمومی و...؛ پس در مشاعره، افراد از حافظه معنایی خود استفاده می‌کنند. (درس ۴)

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

فشار روانی، روبه‌رو شدن با تغییر در زندگی است؛ تغییری که باعث به هم خوردن تعادل در زندگی می‌شود و لازم است برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی تلاش کنیم. به عبارت دیگر، فشار روانی عبارت است از: «نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی»؛ پس ایجاد نیاز برای سازگاری مجدد، وجه مشترک فشار روانی مثبت و منفی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در فشار روانی منفی، فرد به‌دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند و در نتیجه قادر به دستیابی به هدف نیست؛ پس نوع ارزیابی، در فشار روانی مثبت و منفی تفاوت دارد.

گزینه ۲: فشار روانی مثبت باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود، «یعنی باعث می‌شود فرد هشیارانه عمل کند و توجه متمرکز در او شکل بگیرد»؛ درحالی‌که فشار روانی منفی باعث تضعیف واکنش‌های شناختی می‌شود، «یعنی باعث می‌شود فرد دچار حواس‌پرتی و عدم تمرکز شود».

گزینه ۳: در فشار روانی مثبت، انگیزه و تلاش فرد برای رسیدن به هدف افزایش می‌یابد؛ درحالی‌که در فشار روانی منفی، انگیزه و تلاش فرد کاهش می‌یابد. (درس ۸)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

مذهب به دو راه مستقیم و غیرمستقیم، بر سلامت تأثیر دارد؛

راه مستقیم: مذهب و رفتارهای معنوی (مثل توکل به خدا) از طریق ایجاد آرامش ذهنی، کاهش فشار روانی، رابطه با خداوند و ایجاد روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسم مذهبی، عبادت و افزایش احساس حمایت اجتماعی، باعث بهبود عملکرد

سیستم ایمنی بدن می‌شود.

راه غیرمستقیم: تحقیقات نشان داده است افراد مذهبی در مقایسه با دیگر افراد، سبک زندگی سالم‌تری دارند و از رفتارهای پرخطر جنسی، مصرف سیگار، الکل و تغذیه ناسالم اجتناب می‌کنند. (درس ۸)

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

مقابله‌هایی که به حل مسائل، برطرف کردن عامل فشارآور و به حداقل رساندن و یا تحمل فشار روانی کمک می‌کنند، مقابله‌های سازگارانه هستند و افرادی که از مقابله‌های ناسازگارانه استفاده می‌کنند، معمولاً از موقعیت اجتناب کرده یا آن را انکار می‌کنند. (درس ۸)

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

در فشار روانی منفی، فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند و در نتیجه قادر به دستیابی به هدف نیست؛ مثل گزینه ۴ که کارمند نمی‌تواند وظایفش را به درستی انجام دهد.

برعکس، در فشار روانی مثبت، انگیزش و تلاش فرد برای رسیدن به هدف‌ها افزایش می‌یابد، با موقعیت به چالش برمی‌خیزد و هنگام رسیدن به هدف، فشار روانی‌اش از بین می‌رود. در واقع هرچند فرد با فشار روانی مواجه است، اما پیامد آن مطلوب و سازنده است؛ مانند گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ (درس ۸)

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

شنیدن صدا: شناختی

احساس ترس: هیجانی

نشستن: رفتاری (درس ۸)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کاکانان
سازمان بخش آموزش کشور

یک گام جلوتر

از دیگران باشید!

۲ نوبت آزمون جامع

۲ نوبت آزمون جامع

۴ نوبت آزمون جامع

همین حالا ثبت نام کن

sanjeshserv.ir

”
آزمون‌های آزمایشی
جامع سنجش
“

sanjesheducationgroup

sanjeshserv

۰۲۱-۴۲۹۶۶

ثبت نام گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸ ۴۴ ۷۹۱-۳